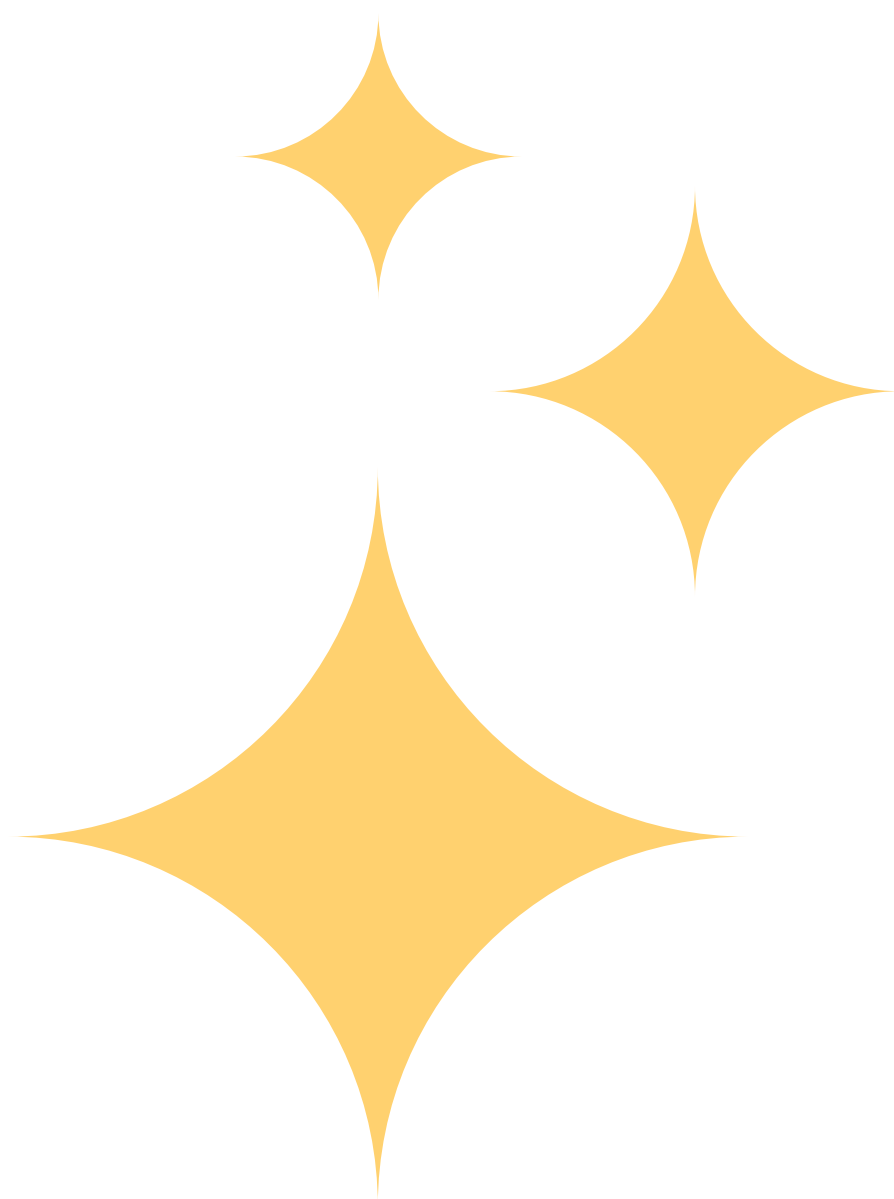

Marinela Scripcariu

Toți copiii citesc

Resurse educaționale pentru dezvoltarea
competențelor de citit-scris la clasa a II-a

Ghid pentru învățători
2024

Autoare: Marinela Scripcariu

Echipe de coordonare: Sorana Mihaela Pogăcean, Cătălina Maria Szocska, Maria Kovacs

Mulțumim celor 14 cadre didactice care participă la realizarea prezentului material educațional, pilotându-l la clasa a doua în perioada ianuarie-mai 2024, în cadrul programului Școli cu sCLipici.

Cornelia Slăvoacă, Liceul Tehnologic Florian Porcius Rodna (BN)
Mihaela-Elena Caloian, Școala Gimnazială Comuna Cilibia (BZ)
Diana-Nicoleta Gheorghe, Școala Gimnazială Nr. 2 Modelu (CL)
Adina Jecan, Liceul Teoretic Pavel Dan, Câmpia Turzii (CJ)
Diana-Crina Marin, Liceul Teoretic Pavel Dan, Câmpia Turzii (CJ)
Mara Manases, Școala Gimnazială Ioan Alexandru Sânpaul (CJ)
Floriana Necula, Școala Gimnazială Șelaru (DB)
Alexandra Stroe, Școala Gimnazială Adâncă (DB)
Mihaela Miklos, Școala Gimnazială Nr. 7 Petroșani (HD)
Tanea Ștețca, Școala Gimnazială Remeti (MM)
Ligia Dobrinean, Școala Gimnazială Lucian Blaga, Jibou (SJ)
Iuliana Loredana Matei, Liceul Tehnologic Petri Mor, Nușfalău (SJ)
Larisa Elena Stoica, Colegiul Tehnic August Treboniu Laurian, Agnita (SB)
Dana Mitocaru, Școala Gimnazială Bogdănești (SV)

Ianuarie 2024

Fundația Noi Orizonturi

Bulevardul Păcii, bl. 5, ap. 9, 335600, Lupeni, Hunedoara, România

www.noi-orizonturi.ro

***

Toți copiii citesc – Resurse educaționale pentru dezvoltarea competențelor de citit-scris la clasa a II-a, *Ghid pentru învățători* fost dezvoltat în cadrul programului *Școli cu sCLipici* al Fundației Noi Orizonturi, în parteneriat cu PEPCO România. Misiunea programului este ca fiecare copil să termine clasa a 4-a știind să citească și să scrie la un nivel suficient de bun pentru a accesa cu succes curriculumul de gimnaziu. *Școli cu sCLipici* se implementează sub egida proiectului „România Educată”, derulat de Administrația Prezidențială.

CUPRINS

Introducere	4
Corelarea competențelor urmărite cu activitățile de învățare	9
Sucesiunea recomandată a unităților de învățare	13
Plan de activități: Să cumpărăm cărți!	14
Plan de activități: Sima și Siza	15
Plan de activități: Cine mi-a luat pantoful?	16
Plan de activități: Îmbrățișări în oraș	17
Plan de activități: Rolul maimuțelor	18
Descrierea activităților de învățare	19

Introducere

Ghidul de față vă oferă orientare în resursele dezvoltate și puse la dispoziția voastră, a celor care îndrumați dezvoltarea competențelor de bază de citit-scris la cei mai mici elevi. Prin intermediul voastră, sperăm ca resursele să ajungă la copiii din clasa a 2-a – sau din orice altă clasă unde competențele de citit-scris ale copiilor sunt la acest nivel de dezvoltare. Străduința noastră de a vă pune la dispoziție gratuit aceste materiale urmărește ca, până la capătul clasei a 4-a, fiecare copil să-și dezvolte competențele de literație suficient de bine pentru a putea continua să învețe cu succes în gimnaziu folosind citit-scrisul pentru a cunoaște și a interacționa cu ideile prezentate în diverse texte, precum și pentru a-și dezvolta pe mai departe competențele de literație. Or pentru acest lucru, copiii au nevoie nu doar de un start cât mai bun, ci și de un ritm adecvat de dezvoltare, cu ample ocazii de a-și consolida progresele și de a-și clădi identitatea de cititor.

De ce este nevoie de *Toți copiii citesc – Pachet de resurse pentru dezvoltarea competențelor de citit-scris – Clasa a II-a*?

Competențele de comunicare în limba maternă, cu precădere cele de receptare și producere de mesaje scrise (literația) sunt, fără îndoială, cele mai complexe și de impact competențe de bază pe care urmărim să le dezvoltăm cât mai mult în etapa achizițiilor fundamentale, în clasele primare. Deprinderea citit-scrisului nu este un lucru ușor și nu se întâmplă natural, odată cu trecerea timpului. Dezvoltarea literației presupune exercițiu și efort susținut mai ales din partea acelor copii care nu au avut un start bun în clasa pregătitoare. Aceste eforturi trebuie cuplate cu multă atenție și susținere din partea învățătorului și a altor adulți semnificativi din viața copilului. Altminteri, pericolul este ca tocmai acei copii care au avut cel mai slab start să rămână tot mai în urma celorlalți din clasă și întâlnirea cu textul tipărit să devină o corvoadă din ce în ce mai mare pentru ei, ceea ce, pe mai departe, va descuraja exercițiul și va alimenta astfel cercul vicios care conduce la eșecul deprinderii citit-scrisului și, implicit, la eșec - chiar abandon - școlar. În plus, în ziua de azi, literația este esențială pentru o viață autonomă, pentru învățarea de-a lungul întregii vieți, pentru participarea productivă și împlinitoare în toate domeniile vieții sociale, economice și culturale.

Știm că elevii din aceeași clasă învață diferit, înregistrează progres diferit în învățare, au nevoi diferite de susținere, provin din familii, medii socio-economice și culturale diferite, toate aceste aspecte punându-și amprenta asupra ritmului lor de dezvoltare. Într-o clasă de mărime medie, cei circa 20 de elevi pot avea linii de start extrem de diferite în clasa a II-a și, în consecință, nevoi diverse de dezvoltare a citit-scrisului. Poate că cinci din clasă citesc fluent, cu o viteză de 70 de cuvinte corect citite pe minut, cu înțelegere foarte bună, texte de peste 150 de cuvinte. Acești copii de fapt se situează mai aproape de nivelul clasei a III-a. Dar alți cinci poate că încă buchisesc cuvintele din două silabe și poate că mai este și unul sau mai mulți copii care încă nu știu toate literele alfabetului. Acești copii sunt practic, în continuare, la nivel de clasă pregătitoare, respectiv început de clasa I. Probabil că majoritatea vor putea citi texte de circa 80 de cuvinte, cu propoziții nu prea lungi, cu relativ puține cuvinte necunoscute. Cum poate lucra un profesor într-un astfel de context *altfel decât diferențiat*? Iar această diferențiere devine din ce în ce mai provocatoare deoarece ecartul definit de cei mai avansați și cei mai puțin avansați copii continuă să

crească de la an la an, dacă nu se depun eforturi suplimentare pentru a accelera ritmul de dezvoltare al celor mai din urmă.

Numeroasele studii realizate la nivel internațional în domeniul dezvoltării literației timpurii subliniază nevoia de a acorda atenție dezvoltării tuturor componentelor citirii, precum faptul că unele dintre aceste componente (conștientizarea fonologică, corespondența fonem-grafem) au un rol determinant în învățarea citit-scrisului. În cazurile fericite, în familie, precum și în învățământul preșcolar, se pun baze solide ale literației, dar acolo unde aceste fundamente nu s-au clădit înainte de debutul școlarității sau în clasele precedente, este nevoie de multă atenție acordată tuturor componentelor: conștientizarea fonologică, decodarea și corespondența fonem-grafem, vocabularul, fluența și comprehensiunea – toate *încă* pot face obiectul învățării pentru unii copii în clasa a II-a. În programul Școli cu scLipici, observăm – mai ales în comunitățile vulnerabile – că acolo unde nu s-a realizat instruire diferențiată și nu s-a acordat atenție copiilor cu cele mai modeste competențe, circa un sfert dintre copii se situează cu cel puțin un nivel de citire (echivalent cu cel puțin un an școlar) sub cel așteptat.

Ghidul de față, alături de materialele de învățare dezvoltate pentru copii, vin în sprijinul predării-învățării la disciplina *Comunicare în limba română* în clasa a II-a, în principal. Resursele au fost elaborate gândindu-ne cu precădere la acei copii care – având un start slab în clasa pregătitoare – nu au reușit nici până la capătul clasei I să se apropie de nivelul descris în programa școlară sau să reducă distanța dintre nivelul lor și cel al copiilor care progresează conform programei. Pentru acei copii care, la debutul clasei a II-a încă citesc foarte lent doar propoziții de tipul „Ana are mere”, recomandăm în continuare utilizarea materialele realizate pentru clasa I (vezi [Toți copiii citesc – resurse educaționale pentru clasa I](#)) sau a cărților din pachetul de față, dar cu sarcini preponderent precum cele incluse în pachetul pentru clasa I.

Pentru a stabili căror copii le sunt potrivite materialele din pachetul de față, fără adaptare, recomandăm utilizarea *Inventarului informal de citire* (vezi cursul online [Toți copiii citesc](#)). Acei copii care la nivelul P citesc cu o acuratețe de nivel independent, respectiv cu o viteză de cel puțin 30 de cuvinte corect citite pe minut, sau cei care la nivelul 1 citesc cu acuratețe la nivel de instruire și o viteză de circa 20-25 de cuvinte corect citite pe minut pot beneficia cel mai mult de pe urma activităților propuse. Pentru copiii mai avansați, sarcinile de învățare propuse pot fi adaptate astfel încât provocarea să fie pe măsura nivelului lor de competențe de literație.

Tranziția

Copiii care sunt la nivelul de instruire 2 citesc fluent și cu foarte puține greșeli texte de nivel I (exemplu *La pescuit*), iar rolul nostru este să îl pregătim să facă tranziția spre următorul nivel.

La acest nivel încă citim noi textul prima oară pentru a modela ce face un cititor bun (cum citesc, ce ton folosesc, unde mă opresc pentru a clarifica un cuvânt necunoscut, ce întrebări pun pentru a anticipa etc).

Text de nivel 1	Text de nivel 2
68 de cuvinte	106 cuvinte
Exemplu de text <i>La pescuit</i>	Exemplu de text <i>O mână de ajutor</i>
<ol style="list-style-type: none"> Cuvinte simple și repetitive: Textele de nivel 1 folosesc cuvinte simple și deseori repetitive pentru a ușura decodarea. Cuvintele cheie sunt ușor de recunoscut și de înțeles. Ele pot conține deja grupuri de litere, diftongi și triftongi, introduse gradat, iar numărul de cuvinte alcătuite din trei silabe crește. Structură simplă: Aceste texte au o structură simplă, liniară, adesea organizată în propoziții scurte (în medie, circa 6-7 cuvinte/ propoziție). Sunt evitate frazele lungi și complexe pentru a facilita înțelegerea. Ilustrații sugestive: Imaginile sunt adesea prezente și au un rol important în textele de nivel 1. Ilustrațiile ajută la susținerea înțelegerii, oferind indicii vizuale pentru cuvintele cheie. Context clar: Textele oferă un context clar pentru a ajuta cititorii să anticipeze și să înțeleagă mai bine informațiile prezentate. Subiecte familiare și interesante: Textele de nivel 1 abordează subiecte familiare și interesante pentru copii pentru a stimula interesul și motivația cititorilor începători. 	<ol style="list-style-type: none"> Cuvinte variate și vocabular nou (concepte noi sau sinonime pentru concepte cunoscute): Textele de nivel 2 includ cuvinte mai variate decât cele de nivel 1. Se introduce o diversitate mai mare de termeni pentru a extinde vocabularul cititorilor. Se utilizează cuvinte cu grupuri de litere, diftongi, cuvinte care conțin consoana m înaintea de b și p, într-un/ într-o, dintr-un/ dintr-o, sau/ s-au, sa/ s-a. Propoziții mai complexe: Propozițiile pot deveni mai complexe, dar rămân, în general, clare și ușor de înțeles. Sunt introduse construcții sintactice mai complicate și semne de punctuație diverse. Sucesiune mai complexă a evenimentelor: Textele de nivel 2 pot avea o acțiune mai complexă a narațiunilor. Cititorii exersează recunoașterea legăturilor implicite între idei. Comprensiunea implicită: Textele pentru cititorii de nivel 2 oferă ocazii mai frecvente pentru ca elevii să-și dezvolte capacitatea de a deduce sensuri implicite. Texte informative și texte lirice: Apar mai frecvent textele informative care introduc concepte noi și textele lirice care dezvoltă simțul estetic al cititorilor.

Ce resurse v-am pregătit?

Resursele pe care vi le-am pregătit sunt organizate în cinci seturi, structurate pornind de la cinci cărți pentru copii preluate din [Biblioteca cu scLipici](#): scurte povestiri ilustrate, pe teme diverse care oferă ocazii de abordare integrată a citit-scrisului. Aceste cărți au fost alese cu gândul de a fi citite copiilor; doar de la cei mai avansați copii din clasă (care probabil că citesc deja la nivel de clasa a II-a sau chiar a III-a) ne putem aștepta să poată citi cărțile independent, în ritm propriu.

Fiecare [set](#) conține următoarele:

1. Cartea de referință în format pdf care poate fi descărcată și tipărită (preferabil color, în format A5) sau poate fi citită/urmărită online. Recomandăm să investiți în listarea acestor cărți mai ales pentru elevii care altminteri nu au acces la cărți ilustrate pentru copii, cu text scurt și relativ ușor de citit. Cărțile au fost alese și ordonate cronologic astfel încât să fie câte una pentru fiecare modul al anului școlar și să ofere o progresie lină pentru copii. Cele cinci cărți sunt:

- a. Să cumpărăm cărți!
- b. Cine mi-a luat pantoful?
- c. Sima și Siza
- d. Îmbrățișări în oraș
- e. Rolul maimuțelor

2. Cartea de referință în format audio-video (înregistrare cu textul citit)

3. Setul de fișe de lucru aferent fiecărei cărți. Fișele se adresează copiilor și ele se utilizează pentru realizarea diferitelor activități de citit-scris. Fișele permit diferențierea sarcinilor de învățare astfel încât atât elevii mai avansați, cât și cei cu prerechizite mai modeste să poată progresa. Mai multe tipuri de fișe se repetă în cazul fiecărei cărți astfel că elevii se vor putea familiariza progresiv cu cerințele. Recomandăm ca fișele de lucru să fie tipărite color pentru elevi.

În materialul de față prezentăm:

- **Corelarea competențelor urmărite cu activitățile de învățare.** Această secțiune cuprinde corelarea dintre **competențele** (generale și specifice) din programa *Comunicare în limba română*, clasa a II-a, pe de o parte, respectiv **activitățile de învățare propuse și fișele de lucru** aferente cărților, acolo unde este cazul, pe de altă parte. Astfel, vă arătăm modul în care activitățile de învățare și fișele folosite eficient servesc dezvoltarea competențelor urmărite în programa națională. Corelarea este prezentată atât pornind de la competențe, fiecărei competențe specifice atribuindu-i-se cel puțin una sau mai multe tipuri de activități, cât și pornind de la tipurile de activități recomandate, la fiecare indicându-se competența specifică pe care o poate dezvolta.
- **Ordonarea seturilor de resurse** pe module.
- **Planul de activități** aferent fiecărei unități de învățare clădite în jurul seturilor de resurse, care cuprinde lista tipurilor de activități și a resurselor de învățare specifice disponibile pentru unitatea respectivă.
- **Descrierea activităților de învățare.** Această secțiune cuprinde prezentarea tipurilor de activități recomandate pentru fiecare dintre cele cinci unități de învățare. La descrierea fiecărui tip de activitate se menționează competențele specifice relevante din programa *Comunicare în limba română* pentru clasa a II-a. Am inclus durata estimată a activităților pentru a oferi orientare în proiectarea lecțiilor. Această durată însă va depinde de familiaritatea elevilor cu tipul de activități (pe măsură ce reluăm activitatea, de la o unitate la alta, ne așteptăm ca elevii să înțeleagă din ce în ce mai ușor sarcinile de lucru), precum și de numărul de elevi din clasă (la clasele mai numeroase activitatea s-ar putea să dureze mai mult dacă doriți să oferiți mai multor elevi ocazia de a

prezenta ceea ce au lucrat sau dacă doriți să monitorizați modul în care fiecare elev rezolvă sarcina).

Descrierea activităților face referire la aria de dezvoltare a literației vizate de fiecare activitate. Activitățile prezentate se circumscriu în continuare celor cinci categorii majore de dezvoltare a literației timpurii (conștientizare fonologică și fonemică, decodare și corespondență fonem-grafem, fluentă, vocabular, comprehensiune), însă accentul cade mult mai mult pe activități care dezvoltă fluentă și comprehensiune decât în clasele precedente.

De asemenea, am inclus câteva activități de scriere, inclusiv de tipul acelor în care scrisul se folosește pentru învățare (nu pentru exersarea scrierii de mână / transcriere). În continuare oferim câteva idei de activități se pot realiza la arte vizuale.

Descrierea activităților include scurte explicații și prezentarea succesiunii pașilor de implementare. Multe dintre activitățile descrise împrumută numele fișelor de lucru și se repetă în majoritatea seturilor de resurse construite în jurul celor cinci cărți. Sunt însă și câteva activități care se pot realiza independent de cărțile propuse (acestea sunt neînsoțite de fișe) și, în plus, ele se pot realiza oricând și pornind de la alte texte (narațiuni sau texte informative) pe care învățătorul le alege. De asemenea, tipurile de fișe care nu se repetă la fiecare set de resurse se pot construi de către profesor pornind de la textul cărții abordate în unitatea de învățare.

CORELAREA COMPETENȚELOR URMĂRITE CU ACTIVITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE

Competența generală 1 - Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

Competențe specifice	Activități
1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate	3. Vocabular desenat 6. Punem întrebări 8. Roata întrebărilor 11. Ascultă și răspunde
1.2 Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat	7. Lectură predictivă 10. Adevărat sau fals
1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate	18. Colecții de cuvinte
1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute	8. Roata întrebărilor

Competența generală 2 - Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

Competențe specifice	Activități
2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare	4. Știu. Vreau să știu. Am învățat 9. Ordonează 14. Spune ce crezi!
2.2 Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic	12. Răspunde și colorează 13. Ilustrăm și povestim
2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare	5. Predicții
2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine	5. Predicții 18. Colecții de cuvinte

Competența generală 3 - Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute

Competențe specifice	Activități
3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut	4. Știu. Vreau să știu. Am învățat 10. Adevărat sau fals 18. Colecții de cuvinte 19. Vocabular 20. Piramida cuvintelor 21. De la A la Z – Banca de cuvinte

	22. Citirea fluentă 23. Citirea repetată 27. Cercul de lectură
3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut	4. Știu. Vreau să știu. Am învățat. 5. Predicții 7. Lectură predictivă 9. Ordonează 10. Adevărat sau fals 11. Ascultă și răspunde 14. Spune ce crezi! 16. Citește și potrivește 20. Piramida cuvintelor 27. Cercul de lectură
3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute	13. Ilustrăm și povestim
3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei	22. Citirea fluentă 27. Cercul de lectură

Competența generală 4 - Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Competențe specifice	Activități
4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare	2. Coperta de carte 4. Știu. Vreau să știu. Am învățat 5. Predicții 15. Ora... 17. Doar acțiuni 18. Colecții de cuvinte 20. Piramida cuvintelor 21. De la A la Z – Banca de cuvinte 25. X și 0
4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază	4. Știu. Vreau să știu. Am învățat. 13. Ilustrăm și povestim 19. Vocabular 24. Careul cuvintelor 26. Jurnal de lectură
4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale	1. Brainstorming 14. Spune ce crezi! 26. Jurnal de lectură 27. Cercul de lectură

Denumire activitate	Competențe specifice
1. Brainstorming	4.3
2. Coperta de carte	4.1
3. Vocabular desenat	1.1
4. Știu. Vreau să știu. Am învățat.	2.1, 3.1, 3.2 , 4.1, 4.2
5. Predicții	2.3, 2.4, 3.2, 4.1
6. Punem întrebări	1.1
7. Lectură predictivă	1.2, 3.2
8. Roata întrebărilor	1.1, 1.4
9. Ordonează	2.1, 3.2
10. Adevărat sau fals	1.2, 3.1, 3.2
11. Ascultă și răspunde	1.1, 3.2
12. Răspunde și colorează	2.2
13. Ilustrăm și povestim	2.2,3.3, 4.2
14. Spune ce crezi!	2.1, 3.2, 4.3
15. Ora...	4.1
16. Citește și potrivește	3.2

17. Doar acțiuni	4.1
18. Colecții de cuvinte	1.3, 2.4, 3.1, 4.1
19. Vocabular	3.1, 4.2
20. Piramida cuvintelor	3.1, 3.2, 4.1
21. De la A la Z – Banca de cuvinte	3.1, 4.1
22. Citirea fluentă	3.1, 3.4
23. Citirea repetată	3.1
24. Careul cuvintelor	4.2
25. X și 0	4.1
26. Jurnal de lectură	1.4, 4.2, 4.3
27. Cercul de lectură	3.1, 3.2, 3.4, 4.3

SUCCESIUNEA RECOMANDATĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Modulul	Unitatea de învățare
Modul 1 (septembrie - octombrie)	<i>Evaluarea nivelului de literație cu Inventarul informal de citire</i>
	Să cumpărăm cărți!
Modul 2 (noiembrie - decembrie)	Cine mi-a luat pantoful?
Modul 3 (ianuarie - februarie)	Sima și Siza
Modul 4 (martie - aprilie)	Îmbrățișări în oraș
Modul 5 (mai-iunie)	Rolul maimuțelor
	<i>Evaluarea nivelului de literație cu Inventarul informal de citire</i>

PLAN DE ACTIVITĂȚI: SĂ CUMPĂRĂM CĂRȚI!

Activitate	Resurse: fișe de lucru (FL), carte etc.
1. Brainstorming	FL Brainstorming
2. Coperta de carte	FL Coperta de carte
3. Vocabular desenat	FL Vocabular desenat
6. Punem întrebări	FL Punem întrebări
7. Lectură predictivă	FL Ascultă și fă predicții Cartea „Să cumpărăm cărți!”
8. Roata întrebărilor	FL Roata întrebărilor
9. Ordonează	FL Ordonează evenimentele (1) și (2)
10. Adevărat sau fals	FL Adevărat sau fals
14. Spune ce crezi!	FL Spune ce crezi!
18. Colecții de cuvinte	FL Colecții de cuvinte
19. Vocabular	FL Vocabular
20. Piramida cuvintelor	FL Piramida cuvintelor
21. De la A la Z – Banca de cuvinte	FL De la A la Z
22. Citirea fluentă	FL Citirea fluentă Cartea „Să cumpărăm cărți!”
23. Citirea repetată	FL Citesc și mă cronometrez
25. X și 0	FL X și 0
26. Jurnal de lectură	FL Jurnal
27. Cercul de lectură	Cartea „Să cumpărăm cărți!”

PLAN DE ACTIVITĂȚI: SIMA ȘI SIZA

Activitate	Resurse: fișe de lucru (FL), carte etc.
1. Brainstorming	FL Brainstorming
3. Vocabular desenat	FL Vocabular desenat
5. Predicții	FL Predicții
6. Punem întrebări	FL Punem întrebări
9. Ordonează	FL Ordonează evenimentele
11. Ascultă și răspunde	FL Ascultă și răspunde
13. Ilustrăm și povestim	FL Ilustrăm și povestim
14. Spune ce crezi!	FL Spune ce crezi!
18. Colecții de cuvinte	FL Colecții de cuvinte
20. Piramida cuvintelor	FL Piramida cuvintelor
21. De la A la Z – Banca de cuvinte	FL De la A la Z
22. Citirea fluentă	Cartea „Sima și Siza”
23. Citirea repetată	FL Citesc și mă cronometrez
25. X și 0	FL X și 0
26. Jurnal de lectură	FL Jurnal despre Sima și Siza
27. Cercul de lectură	Cartea „Sima și Siza”

PLAN DE ACTIVITĂȚI: CINE MI-A LUAT PANTOFUL?

Activitate	Resurse: fișe de lucru (FL), carte etc.
1. Brainstorming	FL Brainstorming
3. Vocabular desenat	FL Vocabular desenat
5. Predicții	FL Predicții
6. Punem întrebări	FL Punem întrebări
9. Ordonează	FL Ordonează evenimentele
10. Adevărat sau fals	FL Adevărat sau fals
12. Răspunde și colorează	FL Răspunde și colorează
13. Ilustrăm și povestim	FL Ilustrăm și povestim
14. Spune ce crezi!	FL Spune ce crezi!
18. Colecții de cuvinte	FL Colecții de cuvinte
20. Piramida cuvintelor	FL Piramida cuvintelor
21. De la A la Z – Banca de cuvinte	FL De la A la Z
22. Citirea fluentă	Cartea „Cine mi-a luat pantoful?” FL Citirea fluentă
23. Citirea repetată	FL Citesc și mă cronometrez
25. X și 0	FL X și 0
26. Jurnal de lectură	FL Jurnal
27. Cercul de lectură	Cartea „Cine mi-a luat pantoful?”

PLAN DE ACTIVITĂȚI: ÎMBRĂȚIȘĂRI ÎN ORAȘ

Activitate	Resurse: fișe de lucru (FL), carte etc.
1. Brainstorming	FL Brainstorming
3. Vocabular desenat	FL Vocabular desenat
6. Punem întrebări	FL Punem întrebări
9. Ordonează	FL Ordonează evenimentele
10. Adevărat sau fals	FL Adevărat sau fals
12. Răspunde și colorează	FL Răspunde și colorează
13. Ilustrăm și povestim	FL Ilustrăm și povestim
14. Spune ce crezi!	FL Spune ce crezi!
15. Ora...	FL Ora îmbrățișării
18. Colecții de cuvinte	FL Colecții de cuvinte
20. Piramida cuvintelor	FL Piramida cuvintelor
21. De la A la Z – Banca de cuvinte	FL De la A la Z
22. Citirea fluentă	Cartea „Îmbrățișări în oraș”
23. Citirea repetată	FL Citesc și mă cronometrez
25. X și 0	FL X și 0
26. Jurnal de lectură	FL Jurnal
27. Cercul de lectură	Cartea „Îmbrățișări în oraș”

PLAN DE ACTIVITĂȚI: ROLUL MAIMUȚELOR

Activitate	Resurse: fișe de lucru (FL), carte etc.
1. Brainstorming	FL Brainstorming
3. Vocabular desenat	FL Vocabular desenat
4. Știu. Vreau să știu. Am învățat.	FL Știu. Vreau să știu. Am învățat
10. Adevărat sau fals	FL Adevărat sau fals
12. Răspunde și colorează	FL Răspunde și colorează
14. Spune ce crezi!	FL Spune ce crezi!
15. Ora...	FL Ora animalelor
16. Citește și potrivește	FL Citește și potrivește FL Despre maimuțe
17. Doar acțiuni	FL Doar acțiuni
18. Colecții de cuvinte	FL Colecții de cuvinte
20. Piramida cuvintelor	FL Piramida cuvintelor
21. De la A la Z – Banca de cuvinte	FL De la A la Z
22. Citirea fluentă	Cartea „Rolul maimuțelor” FL Despre maimuțe FL Citirea fluentă
23. Citirea repetată	FL Citesc și mă cronometrez
24. Careul cuvintelor	FL Careul cuvintelor
25. X și 0	FL X și 0
26. Jurnal de lectură	FL Jurnal
27. Cercul de lectură	Cartea „Rolul maimuțelor”

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

A1 BRAINSTORMING

Competența specifică: 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10 minute

Tip activitate: întreaga clasă

Resurse: FL Brainstorming

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Brainstorming (asaltul de idei, „furtună în creier”) stimulează participarea activă a elevilor pentru a emite și selecta idei noi și a activa cunoștințele legate de o temă dată. Această metodă stimulează gândirea elevilor și îi îndeamnă să realizeze conexiuni inedite. Este o activitate de evocare a experiențelor și cunoștințelor în etapa de pregătire pentru receptarea noilor informații.

Oferiți copiilor cuvântul sau expresia selectată și citiți-le instrucțiunea de pe fișă. Îndemnați-i să se gândească și să scrie individual, apoi cereți-le să arate fișa completată colegului de bancă și să compare cuvintele pe care le-au scris. Colectați ideile notate de copii și – acolo unde legătura este mai puțin evidentă cu termenul dat – cereți să explice.

A2 COPERTA DE CARTE

Competența specifică: 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10-15 minute

Tip activitate: întreaga clasă

Resurse: FL Coperta de carte

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Urmăriți instrucțiunea de pe fișa de lucru. Arătați copiilor o copertă de carte pe care ați citit-o deja împreună (nu cartea pe care urmează să o citiți) și analizați pe scurt elementele esențiale care apar pe copertă: o ilustrație care sugerează despre ce este vorba în carte, titlul, autorul. Puteți să cereți elevilor să illustreze doar coperta 1 (cea care se vede atunci când cartea este închisă) sau atât coperta din față, cât și coperta din spate (coperta 4). Pentru a realiza și coperta 4, copiii pot gândi una sau două propoziții prin

care să trezească interesul pentru citirea cărții, pot scrie prețul cărții etc. Activitatea permite diferențierea sarcinii, așadar.

A3 VOCABULAR DESENAT

Competența specifică: 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate

Arie de dezvoltare vizată: vocabularul

Durata estimată: 15-40 minute, funcție de varianta aleasă dintre cele descrise mai jos

Tip activitate: individuală/ frontală/ grupuri de 4 elevi

Resurse: FL Vocabular desenat

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Varianta 1

Pasul 1. Activarea

Explicați pe scurt cum se produce un ecou. Rostiți cu voce tare un cuvânt și alți trei elevi (ecoul 1, ecoul 2, ecoul 3) rostesc pe rând același cuvânt tot mai încet.

Prezentați termenii noi pe rând, explicați-i, dați exemple de folosire a cuvintelor în context și arătați elevilor imagini. De exemplu, pentru „a chicoti, chicotesc”:

Definiție: a râde zgomotos

Exemplu: Copiii se joacă de-a prinselea și chicotesc.

Alegeți apoi elevii care vor fi ecoul. Pronunțați fiecare termen cu o voce animată, iar elevii ecou vor repeta termenii. Repetați procesul de câteva ori, în funcție de dificultatea termenilor. Termenii pot fi însoțiți de inflexiuni ale vocii și de mimică, gesturi care să ajute înțelegerea lor.

Pasul 2. Simboluri

Împărțiți clasa în grupuri de 4. Fiecare elev trebuie să știe numărul său (1,2,3 sau 4). Fiecare grupă va primi *Fișa de lucru: Vocabular desenat* și va alege un simbol sau o imagine pe care să o deseneze în dreptul termenilor.

Când elevii au terminat de desenat, spuneți aleatoriu un număr de la 1 la 4. Elevul cu acel număr va sta în picioare, iar ceilalți trei rămân cu mâinile sus.

Se strigă „rătăcit”. Elevii care stau în picioare își caută o altă echipă. Echipa lasă mâna jos când un nou membru li se alătură. Elevii îi arată noului venit desenele lor și îi explică de ce au ilustrat în acel mod termenii. Elevul nou venit va fi atent la explicația colegilor, iar la întoarcerea în echipa sa inițială, va relata cum au ilustrat termenii colegii din echipa vizitată.

Pasul 3. Aprofundare

Fiecare elev din grupă va alcătui oral sau în scris o propoziție cu un cuvânt numit de profesor. Pe rând, elevii își vor spune propoziția în grupul lor. Se procedează la fel cu fiecare termen nou.

Varianta 2.

Pasul 1. Se împarte clasa în echipe. Echipa va depinde de câțiva membri ai clasei pentru a învăța noi definiții. Se anunță și se scrie termenul nou pentru întreaga clasă.

Elevii sunt întrebați care sunt cei care cunosc definiția termenului. Toți aceștia vor deveni Înțelepții. Înțelepții se retrag într-un anumit loc al sălii și așteaptă. Cei rămași în bănci își iau caietele și, împărțiți în echipe, își caută un Înțelept. Echipa trebuie să consulte cât mai mulți Înțelepți de la care să solicite definiția termenului prezentat. Înțelepții explică termenii noi grupurilor și aceștia o notează. După ce timpul expiră, grupele se întorc în bănci.

Pasul 2. Profesorul explică termenul nou clasei. În perechi, copiii dau apoi propriile definiții pentru fiecare cuvânt. După ce toți termenii au fost definiți, elevii au câteva minute să-și găsească un alt partener cu care să discute cuvintele explicate/termenii definiți. Pe lângă definiții, pot să formuleze propoziții în care folosesc termenul nou într-un context relevant.

Pasul 3. Se distribuie fișa *Vocabular desenat*. După explicația profesorului, copiii – lucrând în perechi sau grupe mici – reprezintă simbolic cuvântul. Apoi câte un *Ambasador/ Delegat* din fiecare grupă se plimbă prin clasă cu fișa *Vocabular desenat* a grupei sale și încearcă să obțină cât mai multe puncte de apreciere de la celelalte grupe. Punctele se obțin doar dacă desenul este sugestiv pentru termenul prezentat.

A4 ȘTIU. VREAU SĂ ȘTIU. AM ÎNVĂȚAT

Competențele specifice:

- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea, vocabularul

Durata estimată: 50 minute

Tip activitate: individuală/ frontală

Resurse: FL Știu. Vreau să știu. Am învățat

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Știu. Vreau să știu. Am învățat reprezintă una dintre cele mai răspândite forme de organizare schematică, tabelară a informațiilor dintr-o lecție, care pornește de la activarea cunoștințelor sau experiențelor anterioare ale elevilor referitoare la subiectul lecției. Această manieră de ghidare a învățării le permite elevilor să realizeze conexiuni personale înainte de explorarea noului conținut. După enunțarea subiectului lecției și a termenului cheie, elevii se gândesc la ce știu (sau cred că știu) despre el și

completează coloana **Știu**. Apoi elevii sunt ghidați să se gândească în mod independent sau prin colaborare la întrebări pe care le au în legătură cu subiectul pentru secțiunea **Vreau să știu**. În timp ce sau după ce elevii au citit sau ascultat un text despre subiectul în cauză, ei își notează răspunsurile în coloana a treia – **Am învățat**.

În unitatea „Rolul maimuțelor” vă încurajăm să folosiți acest demers pentru parcurgerea textului „Despre maimuțe”. Completarea coloanei **Am învățat** se poate realiza imediat după lectură sau după rezolvarea fișei de lucru „Citește și potrivește”.

 ȘTIU	 VREAU SĂ ȘTIU	 AM ÎNVĂȚAT
<p>Ce știu despre ...?</p> <p>Cred că în text va fi vorba despre ...</p> <p>Animalele sălbatice sunt ...</p>	<p>Cine ...?</p> <p>Unde ...?</p> <p>Cum ...?</p> <p>Ce înseamnă...?</p> <p>Ce poate ..?</p>	<p>Am aflat că ...</p> <p>Știu despre ...</p> <p>Ideea acestui text este ...</p> <p>Concluzia este ...</p>

A5 PREDICȚII

Competențele specifice:

- 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10-15 minute

Tip activitate: individuală/ frontală

Resurse: Cartea, FL Predicții

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Activitatea solicită realizarea de raționamente pornind de la cele știute și imaginația elevilor. Elevii anticipează derularea evenimentelor din poveste plecând de la copertă, titlu și câteva ilustrații din carte. Prezența elevilor titlul cărții și coperta. Cereți-le să urmărească imaginile, să se gândească, să se consulte cu un coleg/ o colegă și să spună: *Despre ce ar putea fi vorba în această carte? De ce credeți asta?* Puteți cere elevilor să completeze propozițiile din fișa Predicției prima dată oral. Ascultați anticipările unor elevi. Accentuați importanța explicației oferite pentru predicție: *Cred că ... pentru că ...* Explicând, elevii sunt nevoiți să se gândească la originea gândurilor lor, dezvoltându-și astfel metacogniția. Explicația oferită este chiar mai importantă decât anticiparea în sine.

Puteți activa copiii mai timizi, care nu se oferă să emită ideile proprii, cerându-le să spună ce cred despre predicțiile formulate de colegii lor, care dintre ele li se pare cea mai probabilă și de ce. După ce au terminat de formulat oral răspunsurile, elevii pot să le scrie în tabelul din fișa de lucru.

A6 PUNEM ÎNTREBĂRI

Competența specifică:

1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 50 minute

Tip activitate: în perechi/ frontală

Resurse: Cartea, FL Punem întrebări

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Activitățile de comunicare orală au loc în fiecare unitate de învățare înainte de a citi / asculta cartea, în timpul și după lectură. Interogarea este o strategie foarte importantă de comprehensiune. facem distincție între a pregăti elevii să dea răspunsuri corecte la întrebări și a-i antrena să (își) formuleze întrebări referitor la cele citite inclusiv în timpul citirii. Pentru a putea face acest lucru, elevii trebuie să aibă o fluentă suficient de bună a citirii ca să-și poată folosi „memoria de lucru” pentru a înțelege cele citite și a-și urmări „filmul” mental care se creionează odată cu derularea acțiunii povestirii.

Oferiți elevilor fișa înainte de a începe lectura. Demonstrați fiecare tip de întrebări, pe rând.

Cu ajutorul întrebărilor înainte de lectură, elevii sunt introduși în tema principală a cărții înainte de citirea ei, printr-o abordare care încurajează dialogul și face apel la experiențele lor. Este important să le exemplificați formularea de întrebări care să vizeze experiențele, interesele, opiniile lor.

Întrebările din timpul lecturii îi ghidează pe elevi să înțeleagă ceea ce citesc. Din nou, este nevoie ca elevii să primească exemple de întrebări, formulate specific pentru povestirea citită. Întrebările după lectură îi ajută pe elevi să revină la cele citite și să reflecteze, precum și să emită opinii, judecăți de valoare despre povestire/ carte. Fiind vorba despre carte ilustrată, ei pot fi încurajați să aprecieze experiența și din

perspectiva ilustrațiilor, respectiv a relației dintre ilustrație și text.

 Înainte de lectură	 În timpul lecturii	 După lectură
Ce știi despre ...? Crezi că în poveste ...? Mă întreb dacă voi învăța despre ....?	Cine ...? De ce...? Care este problema? Cum ...? Ce înseamnă ...? De ce personajul ...?	Ce părere ai despre ...? Care este o idee importantă din poveste? Cum apreciezi ...? Ce ai schimba în poveste? De care altă poveste îți amintește aceasta?

A7 LECTURA PREDICTIVĂ

Competențele specifice:

- 1.2 Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 50 minute

Tip activitate: în perechi/ frontală

Resurse: Cartea, FL Ascultă și fă predicții

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Această strategie ghidează lectura unui text la prima vedere prin faptul că elevii parcurg fragmente ale povestirii și se opresc să se gândească. (Dacă textul este deja cunoscut elevilor, nu folosiți acest demers deoarece nu va exista elementul de suspans esențial în punctele de oprire.)

Înainte de toate, este important să decideți care vor fi punctele de oprire în povestire. Acestea ar trebui să fie momente în care povestirea poate lua o turnură sau alta, unde personajele au de făcut o alegere.

De exemplu, povestirea „Să cumpărăm cărți!” ar putea fi fragmentată astfel:

Într-o zi, bunicul ne-a dat niște bani, mie și fratelui meu.
- Mergeți și cumpărați-vă cărți, ne-a spus el.
Am fost foarte bucuroși. Amândoi adorăm cărțile și ne place mult să citim.
Oare să mergem la cumpărături imediat? Mai târziu? În aceeași zi? A doua zi?

*Prima oprire. Fișa de lucru **Ascultă și fă predicții (1)***

Am decis să mergem imediat.
Să mergem la supermarket? La librărie? Putem merge singuri? Am decis să mergem la librărie, doar noi doi.
Amândoi adorăm librăria. Este mică, dar are o mulțime de cărți.
Librarul este foarte prietenos cu noi. Ne ajută întotdeauna să ne alegem cărți.
Oare să aleg o carte cu multe imagini? O carte cu multe povești? O carte mică? Nu reușeam să mă decid.

*A doua oprire. Fișa de lucru **Ascultă și fă predicții (2)***

Nu știam ce carte să alegem.
Librarul ne-a zâmbit.
- Veniți să vedeți, spuse el. Aici sunt cărți despre animale, acolo despre mașini, iar celelalte despre războaie.
Alegeți ce vă place.
Am ales câteva cărți. Fratele meu a ales și el câteva. M-am așezat pe jos. Fratele meu, pe un scaun.
Ne-am cufundat în lectură. În librărie era liniște deplină. Nu se auzea niciun zgomot.
A trecut o oră. Au trecut două ore. După tot acest timp, știam ce cărți să cumpărăm.

*A treia oprire. Fișa de lucru **Ascultă și fă predicții (3)***

Librarul ne-a zâmbit. Eu am ales o carte mare cu multe povești în ea. Fratele meu a ales o carte cu benzi desenate.
Ne-am grăbit spre casă. Am sărit pe patul bunicului. El ne-a luat în brațe și am citit ore întregi.

<p>Ce crezi că se va întâmpla mai departe?</p>	 <p>Pe ce te bazezi?</p>	<p>Ce s-a întâmplat de fapt?</p>
--	--	----------------------------------

La fiecare oprire urmăriți instrucțiunile din fișa de lucru. Este important ca elevii să aibă timp să se gândească nu doar la cele ce ar putea urma în povestire, dar – foarte important pentru dezvoltarea gândirii, a metacogniției – este răspunsul la întrebarea din coloana a doua: *Pe ce te bazezi?* De asemenea, solicitarea de a completa coloana a treia (*Ce s-a întâmplat de fapt?*) este o verificare a comprehensiunii: copiii au de comparat ceea ce au anticipat cu ceea ce spune textul explicit sau ceea ce sugerează autorul. Astfel, această metodă este deosebit de utilă pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor.

A 8 ROATA ÎNTREBĂRILOR

Competențe specifice:

1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate

1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 15 minute

Tip activitate: frontal/ în perechi/ în grup mic

Resurse: FL Roata întrebărilor

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

După prima citire/ audiere a unui text, activitățile de comunicare orală vizează, printre altele, sprijinul pentru înțelegerea semnificației mesajului receptat.

Folosiți *Fișa de lucru: Roata întrebărilor* pentru a-i obișnui pe elevi cu formularea întrebărilor despre poveste. Instruiți elevii să utilizeze un vârf de creion pentru a ține o agrafă în centrul spinnerului, să rotească agrafa și să formuleze întrebări pornind de la întrebarea de pe spinner la care se oprește agrafa. Dați exemple pentru fiecare tip de întrebare. Chemați un elev în fața clasei și cereți-i să

rotească agrafa prinsă în centrul roții cu vârful unui creion (așa cum se arată în imagine). Apoi elevul va formula o întrebare despre poveste cu acel cuvânt asupra căruia s-a oprit agrafa. Elevul adresează întrebarea colegilor și le cere să răspundă; copilul numește pe cel care să răspundă, însă niciun elev nu poate răspunde la mai multe întrebări într-o singură zi decât dacă nimeni altcineva nu ridică mâna/ nu știe răspunsul. Elevul care răspunde corect la întrebare vine să rotească agrafa și să formuleze întrebarea următoare. Regula este că întrebările nu se pot repeta.

Alternativ, roata poate fi învârtită digital. Activitatea se poate realiza și în perechi sau în grupuri mic.

Este important să poată formula întrebări cât mai mulți copii. A pune întrebări poate părea simplu pentru noi profesorii, dar elevii (cel puțin unii) vor avea nevoie de sprijin: de cuvinte/ structuri ajutătoare, de exemplificare, pentru a folosi această strategie de interogare. Reținem că strategia sprijină dezvoltarea comprehensiunii, așadar importanța ei rezidă în a-i obișnui pe copii cu a se întreba, a-și pune întrebări și singuri, astfel echipându-i implicit cu o metodă de dezvoltare a metacogniției. Scopul este ca ei să ajungă să-și pună întrebări, ca toți cititorii competenți, chiar în timp ce citesc și să continue să citească pentru a găsi răspunsuri la propriile întrebări.

A9 ORDONEAZĂ

Competențe specifice:

2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 15 minute (inclusiv decuparea și lipirea)

Tip activitate: individuală și frontală

Resurse: Cartea, FL Ordonează evenimentelele (1) și (2)

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

După audierea povestirii, antrenați elevii în discuții despre personaje, întâmplări. Cereți apoi elevilor să urmărească instrucțiunile din fișa de lucru *Ordonează evenimentele*. Elevii vor lipi imaginile în ordinea apariției în poveste, acolo unde fișa are imagini cu această cerință. După aceasta, elevii vor alcătui propoziții pe baza imaginilor, oral.

Apoi elevii vor citi și ordona enunțurile de pe fișă. Dacă nu își amintesc sau nu sunt siguri de ordinea corectă a imaginilor sau a enunțurilor, pot revedea cartea. Pentru aceasta, împărțiți elevilor câte un exemplar din carte sau revedeți înregistrarea poveștii.

A10 ADEVĂRAT SAU FALS

Competențe specifice:

1.2 Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat

3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10 minute

Tip activitate: în perechi/ frontală

Resurse: FL Adevărat sau fals, Cartea

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Această tehnică este deosebit de eficientă și rapidă pentru a verifica abilitatea elevilor de a înțelege textul citit sau audiat. Urmăriți instrucțiunile de pe fișă. Puteți cere elevilor să lucreze individual sau în perechi. De asemenea, puteți derula activitatea frontal cerând elevilor să ridice mâna doar dacă enunțul este adevărat sau să ridice degetul mare indicând în sus pentru Adevărat și în jos pentru Fals. Alternativ, puteți folosi bilețele de culori diferite pentru Adevărat și Fals. Dacă nu toți elevii sunt de acord că enunțul este adevărat, respectiv fals, atunci cereți să recitească fragmentul relevant din text cu voce tare.

A11 ASCULTĂ ȘI RĂSPUNDE

Competențe specifice:

1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10 minute

Tip activitate: frontală/ individuală

Resurse: Cartea, FL Ascultă și răspunde

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Urmăriți instrucțiunile de pe fișa *Ascultă și răspunde*. Această activitate este o verificare rapidă a înțelegerii textului (citit sau audiat). Citiți întrebările (și variantele de răspuns, dacă e nevoie) pentru a veni în sprijinul elevilor care încă nu au suficientă fluentă sau pentru care citirea întregii fișe ar fi încă prea solicitantă.

Elevilor avansați le puteți cere să rezolve fișa singuri, fără a aștepta ca profesorul să citească întrebările și – după ce au terminat - pot formula și ei *alte* întrebări cu 2-3 variante de răspuns (dintre care doar una corectă).

Dacă elevii nu aleg opțiunea de răspuns corectă, atunci cereți să identifice și să recitească fragmentul relevant din text cu voce tare.

A12 RĂSPUNDE ȘI COLOREAZĂ

Competența specifică:

2.2 Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10-15 minute

Tip activitate: în perechi

Resurse: FL Răspunde și colorează

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Se lucrează cu cartea și fișa *Răspunde și colorează* în perechi. Se urmăresc instrucțiunile din fișa de lucru. Ambii elevi ar trebui să cadă de acord că răspunsul dat e corect. Dacă nu sunt siguri, recitesc fragmentul relevant din carte. Se schimbă rolurile. Acum cel care a răspuns la întrebare va citi următoarea, iar celălalt va răspunde.

Activitatea se poate realiza într-o manieră mai complexă, ghidată îndeaproape, cu citirea pe rând a fragmentelor succesive din text și purtarea unui dialog pe marginea fragmentului. Citirea fiecărui fragment este urmată de întrebări formulate de elevi referitor la fragmentul respectiv. Întrebările pot să își găsească răspunsul în fragmentul citit sau nu: cele mai bune întrebări sunt acelea care încurajează interacțiunea cititorilor cu ideile din text. Pentru această abordare mai complexă, este necesar să împărțiți textul pe fragmente. Demonstrați activitatea pe care elevii o au de realizat. Cereți unui elev să citească primul fragment cu voce tare, apoi adresați-i câteva întrebări ca elevii să înțeleagă ce înseamnă o întrebare

potrivită. Întrebările vizate sunt cele care: cer informații despre ideea principală, încearcă să clarifice detalii, inclusiv cuvinte sau expresii mai puțin frecvente, necesită deducții, leagă ceea ce ne-a comunicat fragmentul cu ceea ce urmează să se spună în următoarele. Elevii au nevoie de antrenament amplu pentru a putea desfășura activitatea în grupuri, independent de prezența profesorului.

A13 ILUSTRĂM ȘI POVESTIM

Competențe specifice:

- 2.2 Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic
- 3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiune, scriere

Durata estimată: 25-30 minute

Tip activitate: individuală/ în perechi

Resurse: Cartea, FL Ilustrăm și povestim

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Rezumarea este o strategie de comprehensiune foarte importantă. Ea presupune surprinderea aspectelor esențiale fără de care povestea nu ar mai fi aceeași, sintetizarea lor și ignorarea detaliilor sau informațiilor secundare. Această activitate are scopul de a asigura înțelegerea textului prin repovestire urmărind o structură universală a povestirilor și mai apoi realizarea rezumatului. Repovestirea poate necesita recitirea întregii povestiri sau a unor părți care nu au fost clar înțelese; implică discuții despre personaje, locul, timpul acțiunii și succesiunea întâmplărilor pentru ca apoi elevii să găsească cele mai bune forme de reprezentare prin desen.

Spune povestea cu cuvintele tale. Ilustrează răspunsul, urmărind aspectele cheie din tabel.

Cineva 	Dorește 	Dar 	Apoi 	În final

Titlul: .....

Rezumat: .....

.....

.....

.....

Elevii vor avea nevoie de demonstrația sau de exemple bune de rezumat pentru a înțelege cum să facă distincția între informații esențiale și detalii. Chiar dacă fișa se rezolvă individual, este important să

discutați cu elevii în prealabil maniera în care să o rezolve, mai ales dacă este prima dată când le cereți să realizeze rezumat. De exemplu, pentru Cine mi-a luat pantoful? rezumatul ar putea fi astfel:
Cosmin se grăbește la școală, dar nu își găsește un pantof. Mama îl ajută să-l caute. Sora lui, Cati, știe unde e, dar refuză să-i spună. Până la urmă, Cati îi arată că pantoful e la Fufi.

A14 SPUNE CE CREZI!

Competența specifică:

- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 10 minute

Tip activitate: în perechi/ frontală

Resurse: Cartea, FL Spune ce crezi

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Această activitate presupune exprimarea unor reflecții și judecăți despre textul citit. Urmați instrucțiunile din fișa de lucru. Propozițiile pot fi completate oral sau atât oral, cât și în scris. Versiunea scrisă va necesita mai mult timp, dar și în cazul alegerii acestei versiuni, este important ca elevii cu competențe mai puțin avansate de comprehensiune și de formulare a unor mesaje orale să aibă model de exprimare a opiniilor.

Completează propozițiile de mai jos. Aruncă cu zarul pentru a decide care propoziție să o completezi.

1. Cea mai hazlie întâmplare din poveste ...

2. Cea mai surprinzătoare întâmplare din poveste ...

3. Cea mai importantă parte din poveste ...

4. Partea preferată din poveste ...

5. Ce nu am înțeles din poveste ...

6. Ce aș adăuga la poveste ...

A15 ORA...

Competența specifică:

- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiune, scriere

Durata estimată: 15-20 minute

Tip activitate: individual/ în perechi/ frontală

Resurse: Cartea, FL Ora animalelor, FL Ora îmbrățișării

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Această activitate combină MEM cu citit-scrisul. Urmați instrucțiunile din fișa de lucru.

Sarcina de scriere poate fi precedată de formularea orală a unor enunțuri. După încheierea sarcinii, elevii pot fi invitați să citească propozițiile scrise.

La fiecare oră animalele sălbatice caută să facă anumite lucruri. Ele au un rol. Scrie numele animalului din poveste, apoi scrie o propoziție despre ce face acesta.

Cât e ora?	Animal 	Nume 	Propoziție
E ora..... 			
E ora..... 			
E ora..... 			
E ora..... 			
E ora..... 	Desenează un animal sălbatic preferat ce ar putea să apară în carte.		

În fiecare oră Jana a îmbrățișat o pisică. Pune un nume pisoiilor din poveste, apoi scrie o propoziție despre aceștia.

Cât e ora?	Pisoi 	Nume 	Propoziție
E ora..... 			
E ora..... 			
E ora..... 			
E ora..... 			
E ora..... 	Desenează un animal preferat ce ar putea să apară în poveste.		

A16 CITEȘTE ȘI POTRIVEȘTE

Competența specifică:

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 15-20 minute

Tip activitate: individuală/ în perechi

Resurse: FL Despre maimuțe, FL Citește și potrivește

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Această sarcină de comprehensiune a textului *Despre maimuțe* necesită potrivirea unor enunțuri cu întrebările la care răspund. Elevii trebuie să citească atent atât enunțurile, cât și întrebările. Pentru a veni în sprijinul lor, oferiți un exemplu de potrivire, gândind cu voce tare, astfel încât elevii să înțeleagă raționamentul pe care ar trebui să-l facă pentru a potrivi enunțurile cu întrebările. De exemplu, explicați acele cuvinte care descriu acțiuni se vor repeta în întrebare și în enunț (de exemplu, se hrănesc, folosesc etc.), dar că în unele enunțuri se repetă astfel de cuvinte din mai multe întrebări. Aceste enunțuri necesită gândire mai multă.

Alternativ, pentru a antrena elevii să folosească strategia de interogare, puteți porni de la textul din fișa *Despre maimuțe* și le puteți demonstra elevilor formularea câte unei întrebări pentru fiecare dintre cele cinci fragmente de text. Întrebați elevii: *La ce întrebare ar putea răspunde aceste informații?*

Recitește informațiile din fișa „Despre maimuțe”. Decupează, apoi potrivește întrebările pentru fiecare enunț.

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">Maimuțele se hrănesc cu frunze și fructe, uneori insecte.</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">Maimuțele folosesc sunete și gesturi ca să socializeze.</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">În unele privințe maimuțele se aseamănă cu omul.</div>
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">Ele pot fi dresate pentru că sunt inteligente.</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">Sunt agile: sunt sprintene, se catără ușor în copaci și se deplasează rapid pe pământ.</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">Folosesc anumite unelte: pietre, crenguțe pentru a-și găsi hrana.</div>
<div style="border: 1px dashed black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">Cum socializează maimuțele?</div>	<div style="border: 1px dashed black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">Cu cine se aseamănă maimuțele?</div>	<div style="border: 1px dashed black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">Cum sunt maimuțele?</div>
<div style="border: 1px dashed black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">De ce pot fi dresate maimuțele?</div>	<div style="border: 1px dashed black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">Ce unelte folosesc pentru a-și găsi hrana?</div>	<div style="border: 1px dashed black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">Cu ce se hrănesc maimuțele?</div>

Maimuțele sunt animale vesele și inteligente și se aseamănă cu omul în anumite privințe.

A17 DOAR ACȚIUNI

Competența specifică:

4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea

Durata estimată: 5-10 minute

Tip activitate: individual/în perechi

Resurse: Cartea, FL Doar acțiuni

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Urmați instrucțiunile din fișa de lucru. În cazul în care elevii nu pot decide care cuvânt se potrivește, cereți să recitească fragmentul relevant din carte. Activitatea urmărește folosirea corectă a cuvintelor care exprimă „doar acțiuni”, *precise* atât conform textului citit (de exemplu, Rolul maimuțelor), cât și din perspectiva potrivirii cuvântului în propoziție. Exemplificați pentru elevi:

„Elefantul își **adună** prietenii să bea.” – *se potrivește cuvântul în propoziție? Da, însă conform textului, ce face elefantul?* „Elefantul își **trâmbițează** prietenii să bea.” - *se potrivește cuvântul în propoziție? Nu.*

A18 COLECȚII DE CUVINTE

Competența specifică:

- 1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine
- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: Decodare și corespondență fonem-grafem

Durata estimată: 20-30 minute

Tip activitate: individuală/ în perechi

Resurse: Cartea, FL Colecții de cuvinte

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Pentru a exersa citirea și recunoașterea cuvintelor, oferiți-le copiilor exerciții variate care necesită identificarea unor cuvinte în textul citit: cuvinte cu sens identic, cu sens opus, cuvinte dintr-un anumit număr de silabe, cuvinte care denumesc locuri, obiecte, cuvinte care sunt ilustrate, dar nu apar în text etc. Ghidați elevii să urmărească instrucțiunile din fișe. Facilitați jocul *Mimă*.

Activitatea presupune citirea selectivă repetată a cărții pentru a identifica acele cuvinte care sunt conforme cerințelor formulate în chenare.

Citește textul, caută și adaugă câte patru cuvinte la fiecare colecție. Joacă-te cu aceste cuvinte jocul Mimă. Notează pe cartonașe cuvinte dintr-o colecție, apoi le extragi la întâmplare și mimezi cuvântul. Cealaltă trebuie să ghicească ce ai mimat.

	Cuvinte care au același sens pentru: POTECĂ - TUMBE - ADORĂ - PRIETEN -	Cuvinte cu înțeles opus pentru: JOS - MARII - IUȚI - ZIUA -	Cuvinte ce pot fi ilustrate scaun bunicul	Cele mai lungi cuvinte cumpărături supermarket
	Cuvinte nume de animale:	Cuvinte care denumesc locuri:	Cele mai scurte cuvinte zi se	Cuvinte din două silabe carte decis

A19 VOCABULAR

Competența specifică:

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază

Arie de dezvoltare vizată: vocabular, decodare, scriere

Durata estimată: 15 minute

Tip activitate: individual/ în perechi

Resurse: FL Vocabular

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Activitatea de exersare a recunoașterii cuvintelor din text combină citirea cu scrierea. Este o fișă de lucru pe care sarcinile se pot diferenția cu ușurință funcție de nivelul copilului: cei mai avansați pot scrie propoziții cu cuvintele propuse, iar cei mai puțin avansați pot citi cuvintele și le pot uni cu imaginile, apoi pot formula propoziții oral, iar în privința sarcinii de scriere, pot transcrie doar cuvintele. Această fișă este o exemplificare: folosiți modelul pentru a realiza și alte astfel de fișe pentru copiii care încă nu au competențe de nivel de clasa a II-a.

Unește cuvintele cu imaginile potrivite și formulează propoziții cu ele. Scrie propozițiile în caiet.

cărți		
cumpărături		
librărie		
librar		
supermarket		
bani		
bunicul		
benzi desenate		

A20 PIRAMIDA CUVINTELOR

Competența specifică:

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: fluentă

Durata estimată: 10 minute

Tip activitate: individual și în perechi

Resurse: FI Piramida cuvintelor

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Activitatea de față urmărește dezvoltarea citirii fluente. Propozițiile cresc de la un cuvânt până la cinci-șase cuvinte odată ce se completează textul lacunar.

Completează propozițiile. Citește și repetă de trei ori: în gând, cu voce tare, cu un coleg.

Cosmin.
Cosmin caută.
Cosmin caută .....
Cosmin caută ..... sub .....

Cineva.
Cineva a ascuns.
Cineva a ascuns .....
Cineva a ascuns ..... în .....

Maimuța.
Maimuța a dus.
Maimuța a dus .....
Maimuța a dus ..... în .....

Urmăriți instrucțiunile de pe fișa de lucru. Elevii care încă nu citesc la nivel de clasa a II-a pot beneficia cel mai mult de pe urma acestei fișe de lucru. Recomandăm ca activitatea să se realizeze în perechi – un elev mai avansat poate lucra cu un elev mai lent. Sarcina presupune folosirea informațiilor din textul citit: cuvintele care pot completa propoziția se vor prelua din textul cărții. Pe de altă parte, elevii mai avansați își pot exercita creativitatea completând propozițiile în cât mai multe feluri amuzante.

A21 DE LA A LA Z – BANCA DE CUVINTE

Competențe specifice:

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: decodare, vocabular, scriere

Durata estimată: 15 minute

Tip activitate: individuală

Resurse: FL De la A la Z

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Activitatea din fișa *De la A la Z* îi ajută pe elevi să citească selectiv textul pentru a localiza cuvinte care încep cu anumite litere – mai ales cuvinte mai puțin cunoscute sau pe care încă nu le-ar putea ortografia corect în mod independent. Importanța activității constă în ocazia de a folosi, iarăși și iarăși, cuvintele nou învățate. Știați că într-un an școlar, un copil din învățământul primar învață în medie 2-3000 de cuvinte noi?

De la A la Z poate fi realizată prin cooperare. Elevii lucrează în perechi sau grupuri de cel mult patru membri pentru a identifica și colecta cuvinte noi. La început primesc sprijin pentru a alege cuvintele țintă care vor fi scrise sub literele corespunzătoare din alfabet. Treptat, copiii sunt antrenați în deducerea sensului cuvintelor noi folosindu-se de contextul în care ele apar.

O rutină a clasei – continuată din clasele mai mici, dar ajustată la nivelul actual de citire – poate fi ca elevii să adune cuvintele noi scrise pe cartonașe într-o *Bancă de cuvinte* (borcan, cutie etc.) care conține cuvintele sau expresiile pe care elevii le învață (concepte, noțiuni noi sau termeni noi pentru concepte cunoscute) și învață să le recunoască instantaneu prin citire repetată la o serie de activități, chiar la mai multe discipline. Aceste cuvinte vor fi parte a „dosarului” lor personal. *Banca de cuvinte* poate fi folosită cu ușurință și la evaluare citirii copiilor cu nivel sub cel al clasei a II-a: extrageți câteva cuvinte din „banca” elevului și cereți-i să vă citească acel cuvânt și să-l explice sau să formuleze o propoziție. Băncile de cuvinte fizice se păstrează la școală.

Băncile de cuvinte pot găzdui colecții tematice de cuvinte, din diferite domenii: personaje din povestiri, nume de animale, obiecte de îmbrăcăminte, mașini etc. Această colecție va putea fi mereu îmbogățită. Activitatea poate fi extinsă cu ușurință spre scrierea creativă. Aranjând cartonașele cu cuvinte pe o suprafață, sortate pe coloane, ele vor forma adevărate povestiri care se citesc pe orizontală. Copiii citesc cuvinte, le ordonează, construiesc propoziții și apoi scurte povestiri ilustrate care conțin aceste cuvinte. De exemplu:

<i>cocoș</i>	<i>casă</i>	<i>dimineață</i>	<i>șosete</i>
<i>pisică</i>	<i>bloc</i>	<i>seară</i>	<i>fular</i>
<i>șarpe</i>	<i>colibă</i>	<i>ora șase</i>	<i>rochie</i>
<i>leu</i>	<i>culcuș</i>	<i>noaptea</i>	<i>pantof</i>

A22 CITIREA FLUENTĂ

Competențe specifice:

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei

Arie de dezvoltare vizată: fluența

Durata estimată: 10-15 minute

Tip activitate: frontală

Resurse: FL Citirea fluentă

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Cercetările au arătat că citirea aceluiași material din nou și din nou conduce nu doar la îmbunătățirea fluenței citirii aceluși text, dar fluența se transferă și la citirea altor texte. Se cere copilului să citească cuvintele sau textul cât poate de repede și de lin, fără să turuie. Se poate cronometra timpul la citiri

successive, iar rezultatele se pot reprezenta într-un tabel sau grafic simplu, cu axa orizontală reprezentând iterația citirii (prima, a doua etc.), iar axa verticală intervalele de cuvinte corect citite pe minut (de exemplu, 21-25, 26-29, 31-35, 36-40, 41-45 etc). Copiii colorează celula în care se situează la prima, a doua șamd citire (vezi tabelul de mai jos).

Pentru elevii care au o viteză de citire prea lentă pentru clasa a II-a, recomandăm de asemenea:

- **Citirea în cor:** se citește rar o parte din lecție, acordând atenție intonației corecte.
- **Citirea în perechi:** citesc doi elevi cu capacități diferite, având rol în diminuarea inhibiției.
- **Citirea ecou:** un elev citește, iar altul îl este ecou, sau unul citește iar ecoul este un grup de elevi; un grup de elevi citește în cor, iar ecoul este alt grup.
- **Citirea alternativă:** de exemplu, se citește o propoziție cu voce tare, iar alta în gând; se citesc cu voce tare cuvintele care încep cu o consoană și în gând cele care încep cu o vocală.
- **Citirea întârziată:** elevul citește în gând și apoi cu voce tare; elevul citește de două ori, prin repetare.
- **Citirea consecutivă:** un elev care citește mai lent citește după un elev care citește cursiv și invers.
- **Citirea prin excludere:** textul se citește cu voce tare, se exclud cuvinte la alegere, primul sau ultimul cuvânt din propoziție, cuvintele după virgulă etc.
- **Citirea în ștafetă:** învățătorul citește prima propoziție sau un alineat, după care solicită un elev să citească mai departe.
- **Vânătorul de greșeli:** un elev citește până greșește, iar apoi continuă alt elev.
- **Citirea în lanț:** fiecare citește câte o propoziție, pe rând.
- **Citirea pe roluri:** ca citirea dialogurilor, imprimă un ritm normal, cerut de conținutul textului.
- **Citirea propozițiilor cu jocurilor de cuvinte / cu multe sunete identice:** sunt citite la început rar, apoi din ce în ce mai repede, în cor și individual.
- **Citirea în șoaptă:** elevul citește foarte încet, mișcându-și buzele, dar fără (aproape) fără voce.
- **Citirea în gând:** se citește un alineat și se formulează o întrebare legată de conținut.
- **Citirea selectivă:** se selectează din text un fragment care descrie, de exemplu, un obiect sau un personaj.
- **Lanțul cuvintelor:** se citește un cuvânt, iar elevii subliniază cuvintele care încep cu litera cu care s-a terminat cuvântul precedent. Se citește o propoziție și se subliniază în propoziția următoare orice cuvânt începe cu litera de la începutul ultimului cuvânt citit anterior.
- **Buchețelele:** se scrie pe tablă un cuvânt, iar elevii caută în text cuvintele care încep cu fiecare literă din cuvântul respectiv.

111-115				
106-110				
101-105				
96-100				
91-95				
86-90				
81-85				
76-80				
71-75				
66-70				
61-65				
56-60				
51-55				
46-50				
41-45				
36-40				
31-35				
Viteza de citire (în cuvinte pe minut)	Prima citire	A doua citire	A treia citire	A patra citire

Tabel de înregistrare a progresului la viteza citirii

A23 CITIREA REPETATĂ

Competența specifică:

3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut

Arie de dezvoltare vizată: fluența

Durata estimată: 10 minute

Tip activitate: în perechi/ frontală

Resurse: FL Citesc și mă cronometrez

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

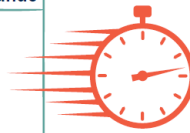
Urmați instrucțiunile din fișa de lucru. Elevii se pot cronometra reciproc. Această activitate nu este un concurs de viteză de citire. Numărul de secunde necesar pentru citirile succesive se înregistrează pentru ca elevul să observe cum a crescut viteza (s-a redus timpul necesar) citirii cuvintelor dacă le citește repetat. Cuvintele se pot citi pe coloană sau pe linie. Atenție: cuvintele de pe aceeași linie se pot confunda ușor de un cititor grăbit.

Citește cuvintele de mai multe ori. Cronometrează-te și notează timpul în tabelul de mai jos.

car	care	carte	cărți	carton
bun	buni	bunic	bunici	bunicel
ora	ore	ori	orar	oraș
librar	liber	librari	librărie	colibă
cumpăr	cumpăra	cumpăt	cumpărături	compar

	Număr secunde
Prima citire	
A doua citire	
A treia citire	

A24 CAREUL CUVINTELOR

Competența specifică:

4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază

Arie de dezvoltare vizată: decodarea, scrierea

Durata estimată: 10 minute

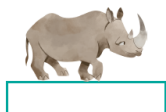
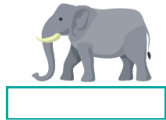
Tip activitate: individual/ în perechi

Resurse: FL Careul cuvintelor

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Această activitate aparent simplă poate fi o provocare pentru copiii care încă mai buchisesc. Urmați instrucțiunile din fișă. Pentru elevii mai avansați, provocarea poate fi să realizeze ei înșiși careuri de cuvinte în care să ascundă cel puțin 5-6 cuvinte nou învățate sau legate de temă.

Găsește cuvinte în careu. Caută și subliniază cuvintele care denumesc animalele sălbatice din imagini. Scrie numele lor în căsuțe.

C	A	P	I	L	A	R	Z	H
M	R	G	O	T	T	R	E	I
I	R	I	S	U	R	C	B	P
N	E	R	V	R	M	U	R	O
O	M	A	I	M	U	Ț	Ă	P
D	S	F	I	E	R	U	C	O
O	M	Ă	T	J	E	N	A	T
R	R	I	N	O	C	E	R	A
E	L	E	F	A	N	T	E	M

A25 X ȘI 0

Competența specifică:

4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arie de dezvoltare vizată: scrierea

Durata estimată: 15-20 minute

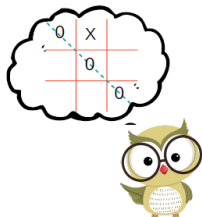
Tip activitate: în perechi

Resurse: FL X și 0

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Joacă-te X și 0. Cel care câștigă alege 3 cerințe (pe orizontală, pe verticală sau în diagonală) și scrie împreună cu colegul răspunsul în caiet.

Lista de cuvinte:
asistent, păpușă,
prieteni, fotbal, joacă,
minge, erou, doctor,
spital, ambulanță

Scrie cuvintele din două silabe din lista de cuvinte.	Scrie cuvintele din lista de cuvinte folosind culorile curcubeului.	Scrie cuvintele din lista de cuvinte folosind culoarea roșie pentru vocale.
Scrie cuvintele din lista de cuvinte folosind culoarea verde pentru consoane.	Scrie două cuvinte preferate din lista de cuvinte.	Scrie cuvintele din lista de cuvinte cu litere de mână.
Scrie cuvintele din lista de cuvinte despărțite în silabe.	Scrie cuvintele din lista de cuvinte cu litere de tipar.	Scrie cuvintele din lista de cuvinte în ordine alfabetică.

Urmați instrucțiunile din fișa de lucru. Pentru a se juca X și 0, copiii pot folosi grilajul dat în fișă.

Aspectul ludic este important în cazul acestei activități – practic, este un exercițiu de selectare a unora dintre cuvintele date în partea stângă a fișei, conform definițiilor din celulele grilei, și de transcriere a lor sub diferite forme. Aspectul atractiv este faptul că elevii realizează cerința de scriere după ce s-au jucat. Cerințele din grilă se pot adapta pentru a corespunde obiectivelor de învățare ale lecției/ unității.

A26 JURNAL DE LECTURĂ

Competența specifică:

4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază

4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

Arie de dezvoltare vizată: scriere, comprehensiune

Durata estimată: 50 minute

Tip activitate: individual/ în perechi

Resurse: Cartea, FL Jurnal

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Jurnalul de lectură este locul unde elevul poate nota informații despre cartea pe care o citește. Pe fișa de jurnal se vor nota titlul și autorul sau autorii, impresii despre carte exprimate printr-un cuvânt, o

aromă, o culoare pe care elevul o asociază cu cartea citită, personajul sau personajele preferate. Fișa are spațiu și pentru desenat. De asemenea, elevul poate aprecia cartea printr-un număr de stele atribuit.

Fișă de lucru: **Jurnal**

Realizează o pagină de jurnal pentru cartea „Îmbrățișări în oraș”.

Titlul: .....

Autorii: .....

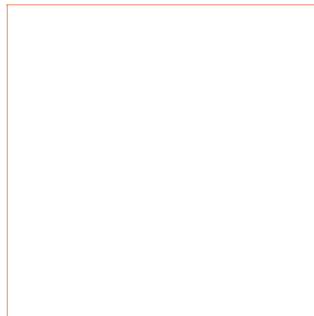
Cartea într-un cuvânt: .....

Cartea într-o aromă: .....

Cartea într-o culoare: .....

Desenează partea preferată din carte.

Personajul preferat: .....

Colorează atâtea stele câte consideri că merită cartea.

Iată câteva întrebări care pot ajuta copilul să se gândească înainte de a nota în jurnal:

Care dintre personaje ți s-a părut (cel) mai interesant? De la care personaj simți că ai învățat ceva și ce anume? Care este primul cuvânt care îți vine în minte despre această carte? Ce aromă, ce gust sau miros îți evocă această carte? Ce culoare asociezi cel mai mult cu această carte?

Alte întrebări pentru a conduce dialogul despre carte – care ar putea fi urmat de scriere liberă – pot fi: Cum ai fi vrut să se încheie cartea? Ce întrebări sau curiozități ți-a trezit cartea? Cui ai recomanda această carte?

A27 CERCUL DE LECTURĂ

Competența specifică:

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei
- 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

Arie de dezvoltare vizată: comprehensiunea, scrierea

Durata estimată: 50 minute

Tip activitate: în grupuri/ frontal

Resurse: Carte

Instrucțiuni pentru învățător și elevi

Activitățile unui cerc de lectură pot include:

- lectura unor alte texte pe aceeași temă (de exemplu, alt text despre animale exotice sau despre animale de companie, despre un lucru pierdut și găsit, despre cărți, despre joacă și joc),
- scriere de text (rescrierea textului cu un alt început sau sfârșit),
- transformarea textului în bandă desenată,
- diverse activități care încurajează deschideri spre arte.

Cercurile permit lectura în grup a unor texte, discutarea lor și împărtășirea impresiilor. De obicei, la cercurile de lectură, elevii citesc aceeași carte care este discutată pe parcursul lecturii. Este nevoie să alegeți cartea atent pentru a putea fi citită – cu sprijin – și de către elevii mai lenți. Se urmărește, în paralel cu cititul fluent, formarea capacităților de înțelegere profundă prin analiza detaliată a textului din diverse perspective.

Profesorul este model, el oferă întrebări și – la nevoie – răspunsuri (poate face acest lucru gândind cu voce tare), moderează discuția fără să domine și invită alți elevi să discute punând întrebări. El îi ajută pe elevi să învețe noi roluri într-un cerc literar (să stea în cerc, să se asculte unul pe altul, să nu divagheze de la subiect). Elevii pot primi roluri specifice diferite în cerc. De exemplu, aceste roluri țin de gestionarea grupului de elevi:

- **controlorul** - are grijă ca toată lumea să înțeleagă sarcina de lucru;
- **cercetașul** - cere informații necesare de la alte grupuri sau de la profesor;
- **cronometrul** - are grijă ca grupul să se centreze pe sarcină și ca lucrul să se desfășoare între limitele de timp stabilite;
- **ascultătorul activ** - repetă sau reformulează ce au spus alții;
- **încurajatorul** – îndeamnă fiecare membru al grupului să contribuie;
- **sintetizatorul** - trage concluziile în urma discuțiilor din grup avute pe marginea materialelor date

Rolurile de mai jos țin de sarcinile de citit-scris:

- **cititorul** – citește grupului materialele scrise;
- **căutătorul de citate** – are rolul de a căuta pentru ceilalți citatele pe care vor să le discute;
- **investigatorul** – caută informațiile necesare rezolvării cerințelor;
- **călătorul** – realizează traseul pe care textul studiat îl sugerează;
- **interogtorul** – formulează întrebări pe marginea textului;
- **căutătorul de cuvinte** – caută cuvintele noi în dicționar și le explică grupului;
- **ilustratorul** – ilustrează textul/fragmente sugestive din text;
- **raportorul** – va prezenta la final ceea ce s-a lucrat în grup.

.....

În plus față de activitățile de mai sus, majoritatea circumscrise unor fișe de lucru, în fiecare unitate de învățare se pot realiza activități de extindere la AVAP, MEM etc. Aceste activități urmăresc aprofundarea temei abordate și permit integrarea învățării la disciplinele școlare.